

ملا فصل الدين

№44. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ۱۰/۱۰ قیمتى ۱۲ قېك

— فارس قوسولى لائىي اسدالله خان

Литог. С. Быхова

— آی حروراج، آی مسلمان! یول پولوم یوخدر ایستان! نایب چینی: بش قران!
Персид, консул: распродажа! вѣтъ денегъ на провадѣ.

(استاقبولده)

اوغول - بابا! باخ، گور، بو قسلر منيم کيندن، نيجه اويوکدر! اورداکي حيوانلر چوق اوجادرمي؟
 Сынъ: пана, смотри: эти клеткы больше моего, тамъ большія животныя живутъ?
 بابا - سوس! بالا، سوس! اوراسي، حرغماللي خانملي نيك دائره لري در.
 -Тыше, дитя, тыше. это-покон свободныхъ турецкихъ дамъ (константинооль)

تمیز لاملک

و بزم جعفرک آلاسی، بوگون، ایو ایشیکلی
سوپوروب، یغیلان زیلی ایوگ قاباغینه آیردی.

بردن گوردوم، زیله بر ایکی غازیته قاری-
شوب. تیز سسله دیم که: «آی جعفرک آلاسی،
آی چاشمین، اونلاری آتما، گتیر گوره که، بلکه
لازمی سوزلر یازیلوب.

سوزوم یبانه آروادیم، غازیقلری گتیردی،

آلدم. باخدیم، بری، «صبح» غازیقلک ۷۱۸۷
سجی نومری اییدی. غازیقلک بویانه اوپاننه
گوز گزیدیم که اوخولمالی برزاد یوخسا،
ویرمه، گینه توللا سین. گوردوم، ایری خطله
یازیلوب که: «تصفیه لسان عذب البیان عثمانی»
بوئی اوخویان کیبی، یوره گیمدن دیدیم که:
«مگر، آروادلده روحی دویوب که بو زمانده،
بونلارک یری زویلکدر.

بوئله ییله، دیدیم که - قوی گوره که،
بلکه آشاعده، بر سوز دیمک ایستیر. وباشلا
دیم اوخوماغا:
«اگر کویلورک عرفانی یوکسته بیلیر-
سهک او نسبتده فضله لغت اوگرملرینه لزوم
حاصل اولور. بولغتلری هانکی لسانک لغتندن
وگر تیرسه گز اوگر تیکز بردر. مادامکه ملنک
طبقه عالیه و متوسطه سی اربابی شو دوردن
کیمشدر، و عرفانلری یوکسلدکجه علاوه ایتمک
احتیاجنده بولندقلری لغتلری عربی و فارسیدن
آلمشدر. کویلوریمز لده عینی یولدن کچه جکی

آلدم. باخدیم، بری، «صبح» غازیقلک ۷۱۸۷
سجی نومری اییدی. غازیقلک بویانه اوپاننه
گوز گزیدیم که اوخولمالی برزاد یوخسا،
ویرمه، گینه توللا سین. گوردوم، ایری خطله
یازیلوب که: «تصفیه لسان عذب البیان عثمانی»
بوئی اوخویان کیبی، یوره گیمدن دیدیم که:
«مگر، آروادلده روحی دویوب که بو زمانده،
بونلارک یری زویلکدر.

ادبيات

نادر ييلم، آ ملا، بو لجه صحت، صحت اوستندن،
 ايديرسن بوش يره، بر ييله غيبت، غيبت اوستندن؟
 سوکورسن، داگليورسن، اينجيديرسن بو مسلماني،
 ديورسن، اوکرهديرسن، گوستريرسن شيخ و ملاي،
 بلاي لاکهان تک، قابلاش سن اهل ايمالي،
 وورورسن سينه ملايه ضربت، ضربت اوستندن،
 ايديرسن بوش يره بر ييله غيبت، غيبت اوستندن.
 آقارمش ساقالک، آغزیکده يوخدر بير ديشک ملا،
 بوکولمش قلمتک، پيراندر ده گردهشک ملا،
 ينه آل چکيورسن، هلله هوشبکدر ايشک ملا،
 باسوب آغ قظهني قلبکده ظلمت، ظلمت اوستندن،
 ايديرسن بوش يره بير ييله غيبت، غيبت اوستندن.
 دعائي، جنبي، طاسي، سهل ساندک قیلدک استهزا،
 عوامي اينجيدوب، جادو نويسه ايله دک ايندا،
 أليکدن تنگه گلدي، حاجي و ملا ايله ميرزا،
 آتوب ووردک، دما دم سنک نقرت، نقرت اوستندن،
 ييا يي ياغديريرسن تير محفت، محفت اوستندن،
 تماماً، سويلوب يازديقلارک افسانه هيدالدر،
 بقون اکديکدرک، توکديکدرک هب تخم شيطاندر،
 افندي، شيخ، واعظ، روضه خواندر، شاه سلطاندر،
 قازالجهک، قسمتک، تفمکدي: لعنت، لعنت اوستندن،
 سالوبان اوسقکه يورقان غفلت، غفلت اوستندن.
 چکيل جاليم، نادر بو کار، بو افکار مذمومه؟
 اگيرسن آغزيکي هم باقره، هم ملا معصومه،
 اينان، بوندان سورا يازمام، سکا بير سطر منظومه،
 توکولدي باشمه «گرما» خجلت، خجلت اوستندن
 اهالي ايلبور مين گوه تهمت، تهمت اوستندن.
 بابا! اللهی ايسترسک: ييله رفقاردن خوف ايت.
 عبالی قاوزاما، آلتندمکي شهاردن خوف ايت.
 دي: التوبه، يانارسان آخزنده ناردن خوف ايت.
 چکرسن آه آه اوستنده حسرت، حسرت اوستندن.
 عذاب دردناک، ايتدیکجه شدت، شدت اوستندن.

« کبشيز »

باکو

جناب شيخ الاسلامک يازماغه گوره، قاشي تک ايونده، عارفدر
 و روحايلردن عبارت بويوک بر علمي مجلس اولدي، بومجلسه
 مسلمان اوشاقلارينک مکتبه گيتمه دکارينک سيبلري آختاريلدي، علي
 بك حسين زاده جنابلري بويورديلار که: «جاعت ناخوشدر،

و ولد چلبی کيبي جاهلدر، هي، اوزون تورک تاريخلري يازوب
 گوستريرلر که: «بابالريزک کوچري لگي، جهانگيرلگي، اسلام
 ديني عرب ديلبله اوگرتمک لري، «عالمسکي» عرب و فارس ديل-
 لريني ييلمکه قاناقلاري، «مثنوي» يي فارس ديلبله يازماق.
 لاري، اوز ملقترينک گلهچگني لايقيه دوشونمهمکري... و غيره
 وغيره - ديلمزه عرب و فارس سوزلرينک دولماغينه سبب اولوب،
 بونلارده، سانکه سوز دانيشيرلر. سوزک دوغروسى «ج.ى.»
 جنابلارينکدر، که يوروب، اگر بويله اولماسه، عربسقاللي برعرب
 هاردان فارسک ديليني قاير، وشيرازلي هاردان آذربايجان تورکجه
 سني باشا دوشور؟

اگر بويله اولماسايدى، مسلمانلار هاردان بر بيلريني بويله
 اگوزل تانيبا بيلرلردى؟

بزيم جعفرک اناسى ابو ايشيگي سويوروب تميزلندن سورا،
 زيلبي هميشه ايوک قاباغينه توکور. من، هي، يالواريرام که «آي
 آروات، الله باخ، بر آز اويانه کوتور، هيچ اولماسه، مشهدى
 موزالان کيلک قاپونک قاباغينه توك، اما، باشا جيخا ييلميم.
 آروات منى اينانديرير که: «بر جوخ آج ايقلر وحيوانلار کلوب
 رزقلىريني زيلده تاپيدلار؛ اونلاري دويورماخدا سواب (ثواب)در.
 نندن اوترى، يزه کلهجک سواب مشهدى موزالان بک کيله
 کيتسون. ايشتميشم، استاقبول خانلرىده بزيم کيبي ايديرلر.»
 آروادک سوزلريني بر آز فکر ايدندن سورا، ياواش ياواش
 يوموشالماغا، اونا حق ويرمگه باشلاديم. اما، آروات بوراسينى
 ييلمير که عثمانليلر مشروطيتدن سورا، ايستيرلر يوللارينده
 تميزلەسبنلر، ديللرينده.

هر چند ديللارينک تميز و صافلانماغي باره سنده اوزون
 اوزون يازيلار يازيرلار. لاکن، «تصفيه لسان»، «تخليه کلمات
 اجنبیه» کيبي اويله ييزييز سوزلر قابوب يازيرلر که بونلاري اوخويان
 آز ييلکي عثمانليلر اويله کان ايديرلر که غازيقلر يوللارک زيللريني
 تميزلەمک و شهرک هواسيني صافلانديرماق ايستيرلر، نه اينکه ديللريني.
 بوده، حر عثمانليلرک فندي! اما، هر نه اولسه، الله ايچون
 ياخشى فنددر. چونکه آچيق و آلايشلي يازسالار، اولوقت جماعت
 ديه ييلر که: «نيه، ديلمزه وقتيله بو قدر زيل دولموروبسکز
 که، ايمدىده، يوللارک زيللريني تميزلەمک زحمت و خرچنک
 اوستنه يونىده آرتوروبسکز. يزه، ديلمزي تميزلەمک املهيله قورولجاق
 مجلسلر و يازيلاجق کاغذلار ايچون بر پارده خرج ويرن
 دکليک. اونلاري، کيدک «ادباي و شراي فصيح اللسان و ذوى-
 الاحترام» ايتديلردن، آلکز.»

خلاصه، بزيم جعفرک اناسنک ابو تميزلەمگيله، عثمانليلرک
 ديل تميزلەمگيرنده بر فرق کورمبورم.

« ملاصرالدين »

شهر غالواسي، باقي مديري، دوما عضولري و غيره بر جوق مسلمان صاحب منصبلري و آغالاري ده جنازه يه تشريف گتيرمشديلر. (کنجه بلبلره، الله صبر خجبل ویرسون)

تبريزدن مکتوب

ملا عمو، بريم راستا کوچمسي سيزك قلیسك موردار «غالا وينسكي» سینه بزمزم. تبريزده نه قدر بويوك آدملر، آدلی مرثيه خوانلار وارسه، هامبسی بوردادر. مثلا، مشهور حاجی ملا جعفر عرب خاندا بوردادر كه بو جنابك تكبه سينده ملكر هميشه چراغ ياندیريرلر. چونكه حمد اولسون، بوردا هيچ بر گيجه «صينه» تويي اسكك دگل.

احمق روس او يونجهيلري جماعتي ييفماق ايجون مين جور فند چيخارسالاره يوز جور گولونج شكه گيرسه لرده، گينه بريم «مين الاسلام» ك سول آياغي نك ديرناغي ده اولا بيلملرلر.

بلخ گور، كيمك خاطرينه گلردی كه آروا تالاری ييفماق ايجون مسجده خوروز دوگوشدورمك لازمدر. حالبو كه معين الاسلام مسجده بش اون ديقه خوروز دوگوشدورمكه نه قدر آروات. يعوب وعظندن فيض ياب ايله دی.

تأسف

آ ملا عمو، بريم ابروان قاضي نك اوستنه يازيرسكزه، اما خبرگز يوخسر كه نهجه آدامدر. گورگز بريم قاضي نك يخشى لفتي كه بر قاراداوونك باشی آغرييان كبی، پريستاوگ اينگی دوغان كبی و يا بر كشتك خوروزی قونشو خوروزی ايله ساواشان كبی مسلمانلرگ مکتبه اوخويان اوشاقلرینی مسجده يعنوب، دعا اينديرمكدن، گوزلرینی گوگه طرف سوزدوروب آمين ديديرتمكدن چوقلرینی شاش ايله دی. چونكه شاشد. بری ايكي گوردگكندن بوده بر قازانچ و يخشيلقندر، ايمدی، گور كه غوبرفات بولك بو يخشى لقلرینی نظره آلعيوب بر مقش روس گوندروب كه موقوفات آدينه ويريلمش كندلردن، دكلر دن گلن پوللارگ هامبسی نى تقبش ايتسون. اياگرمي گوندر محكمهده بر چينبر، باغبر ايدنيكه، گل گوره سن! آخرده، معلوم اولدی كه قوبروقلو سجانلرگ ۳۷ مين مناتني، قوبروقسيزلار ييمش، قونارمش. كلار مقش قاضي دان اويله سوزلر سورشوردی كه، بوز اوسته چيقمش دانا كبی گوزلرینی دوگوب قالوردی. ايمدی، بولك قاضي لتي جهنم. من قورخورام بولی سيمناريه نده كنار ايتسونلرده يازيق سيمناريه اوشاقلری قاضي نك گوزل ليقسبالريندن و خبرلی درس لریندن محروم اولسونلر.

«مرید»

ناخوش جماعتك طبيبلری يرنده اولان علماسی ده گرك ناخوش اولسون. بوخوسورده علماده تقصير هيچ يوخسر ويا كه چوخ آزدرد. اما، بو ملدی كيم زهرايوب ناخوش ايله مش و ايلبير، هله اوراسینی سيزه آچامم.

هه، برده، قرخ ياشينبدان يوخارداكلر، جوانلار ايله بر عقیده و بر مسلکده اولا بيلملرلر. آراداكي «ياش» تفاوتی ايشه مانع اولور. (يعنی ديمك ايتيور كه اوخوش بر جوان ايله عوام بر جوان ير عقیده و بر مسلکده اولوب بر برلرینی برلك ايتيورلر) اگر، تازه لری اوخوماق طرفدارى ايسه لر اوز دائره لرینده ايش گورسونلر. اما، علما آدلبارلرگ دوقسان دوقوزی ده اوز گوجللی قارا دسته لريله ايستمه ديكر كیبی ايش گوره چكارمش - وارسون گورسونلر، سيزه نه؟

«دمه دهه»

تلغراف خبرلری.

پاكو - نجات ادارمسی دوققور نريمان بلك «نادر شاه» آدلی اثرینی تياترده اوينادوب، گلن مداخلك ياريسنی، اثرگ صا. جنبه گوندرمك ايتير.

پخارا - مقتلردن ايشان اعام و عبدالرزاق جنابلری اصول جديده نك حرام اولماغيه قنوا ويردكلرندن اوتری «ايوان» حضرت لرندن تبريك نامه آلدیلار.

پكين - عثمانلی سفیری بورا مسلمانلر نك احوالینی ييلمك قصيده مانجوریا طرفنه سياخته چيخدی.

اورنورغ - حسن عطا قاضي لقلرینده بيوردیلار كه دنباده ياشماق ايجون آنجاق «آخرت» علملرینی اوگرنمك لازم.

موسقووا - حاجی ترخاللی كريم ملا بورا زاوودلارینه ايكي مين بش يوز «تكفير» مهري سپارش ويردی.

شماخی - يز شماخی جماعتي اسپانيا مجاهدی مشهور «فهره» ك آسيلماغینی حقيسيز بيلوب پروتس ايلبيريك.

نخجوان - «چاكر» ك قومانداسی آلتنده، بش يوز بورا مجاهدی رحيم خانه كومه گيقتی.

گنجه

بورانك «جمعيت خبریه سی» دنبايه گلندن بويانه، يعنی اوج ايلدر، ياش و بين ساووخلی و قانسيزلق آزارينه دو تولمشدی. ديمك اولار كه ساغلی ايله اولومنده بر تفاوت يوخدی. آخرده، اوزون آجلنه تاب گتيره بيلمیوب، دون، اللهم رحمنه گيقتی. مرحومك جنازه سفنده، شهرگ بر جوق مسلمان آدواقاتلاری، حكيملری، ضیالی معلملری، ملت پورور قوللچیلری، معلوماتلی روحانیلری، فدا كار يازيچیلری و پوللی، حقیقی حاجیلاری حاضر ایدی.

غرورنی

قومیق، اینقوش، قاپاردای و چمن طائفه لرنیک اک معتبر و باشلی «عرفا» و علماسی ۱۴ سبقتیابرده مسجده ینیشوب دعا ایله بیلشردی که «الله تعالی بد انکارلارک (سوسپالیستلر اولاجاق) هامیسی جهنم اودونه قسنت ایله سون». دعا نامه نیک بر یوزونی «نوویه وره مینا» یه گوندرمشلردی. ایلمدی؛ حمد اولسون؛ بونلارک دعالاری برکنندن دخی هیچ بر بد افکار قالمادی.

عرفا و علمازک همنبله آچیلان، تازه مسلمان مکتبلری اوشاقلار ایله دولودر. معلملری عثمانلی دن گتوردوبلر. یاشیندا قرائتخانه ده آچیلاجاق.

غرورنی قاضی سی و علماسی تازه اصولده روحانی مدرسه سی آجماق ایچونده حکومه عریضه ویردیلر. یاشاسون غرورنی عرفا و علماسی!

آمانتایف

سیاحت

رمهن المبارکده اردوباده گیتیمشیدیم که اوروجیلنی او مقدس شهرده کبچیرم. لاکن، گوردوم او مبارک یرده، «غالاوا» تعین ایتمک اوسته. بر قانلی هنگامه، بر وور چاکلا سین وار که اوردا نه اینکه عبادت، الله ییله یاده دوشمیردی.

اوردا دگل من، شیطان ییله قالا ییلمزدی. بودر که بر باش قاجوب گلیدیم «قاریباگین».. بوردا مسلمان لارک باش ییلملرینی سوروشدوم. دیدیلر: نشر معارفک صدی جناب سلیم بک رستم بگوفدن آرتیق بویوک باشمز یوخدر.

دوغروسو، من، اللهک بو وحشی دوزلرنده، نشر معارف سوزونی ایشیدنجه، فرحمدن قولتوقلاریم باشلاری شیشمگه، نجه که چارده قاضی حاجی مراد افندی نیک مسونر «قوسیردزه» یه محبتی و گوگنجایده بگک ایمانی شیشوب.

سویونجه بدن، دخی یولده دورا ییلمبوب، دوزه رستم بگوف گبله گیتیدیم، که قوللوغنه مشرف اولام. قاپوینی ووردوم، ییکه پاپاخلی، هیبت یوزلی، قارا گوزلی برنضر قاپوینی آجدی. ایچری زاله گبیردیم. گوردوم، اوتوز، قرخه قدر بک جمع اولوب شورا ایدیرار. حتی ایشلرینه او درجه مشغول ایدیلر که منم گلدیگمه اصلا ملتفت اولمادیلار. من ده، بر قبراخدا اوتوروب، گوزله دیدیم که آغالار مشغولیتلرینی قورتارسونلار. گوردوم، ایش اوزون چکیر، داریخماق ایچون نوکر ایله، یاواشجاج صحبته باشلادیم:

من - نه جور، قاریباگین ده «بک» چوق وارمی؟
 نوکر - ماشالله، بوردان چوخ، هاردا وار؟ شکر اللهه:
 گوگده ایلدیز، بوردا بک!

من - گورونور، هر آخشام، بگلر بوردا ینیشوب «مذاکره» ایدیلرلر؟

نوکر - نه؟: «مزه» ده یرلر، «کره» ده، حمد اولسون هامیسی بول!

من - (نوکرک بو گونه سوزلریندن شکه جنوب) مگر، آغاک نشر معارفک «صدری» و یه سی دگلمی؟

نوکر - خیر، خیر! منم آغام سنک دیدیگک «صدری» دن هیچ ییز. بز همیشه «سالبان صدی» سی یه یریک.

گوردوم که نوکرک حالتی حال دگل، سوز آتلاتا ییلمیرم، و بگلرده بک مشغولدرلر. آتلا دیم که بوراسی جناب صدرک ایوی دگل؛ من یانلیش گلیمشیم. سکوتجه دوروب، دیشاری چیخدیم، و باشلادیم یول ایله گیتیمگه. بر آز سورا، ساغ طرفنده، بر ایویک قاپوسی اوستمه ایری خطله «اکبری مکتبی» یازیلی گوردوم.

«نشر معارف» سوزندن سورا، «اکبری مکتبی» نی گورونجه شادلنیم دخی ده آرتدی. اوز اوزومه دیدیم: په، په، په! غیرت، حمیت، همت، سعی، فدا کارلق، ترقی... هامیسی بورایه ینیشوب! مگر، بگلرک چوخلفی بوش و خیرسیز دگلمش! بونلارک همنبله، بو وحشی سنلک هر یرنده، ماشالله، کومه کومه نشر معارفلر، اکبری لار، مجلسلر وجوده گلوب.

بورای بگلرینک بو گونه حاسسیز فداکارلقلرینی فکر ایلدوب سووینه سووینه مکتبک قاپوسینه واردیم. ایچری دن، اورتا یاشلی، ساری پالتارلی، غمه یوزلی بر کبشی چیخدی. بو کبشی دن سوروشدوم:

- ایچری کبرمک اولارمی؟

کبشی - کیمی ایستیرسن؟

من - مکتبی و تازه اصول معلمی گورمک ایستیرم.

کبشی - معلم، زاد یوخدر. بش اون اوشاق وار، بزیم ملا اوخودور.

من - یاخش، معلم هارا گبیدوب؟

کبشی - (گوله رک) هله، گلیمبوب که گیتیمگی ده اولسون! ایکی ایلدر که گوزلوروک.

من - آ کبشی، بو، اینابیلای سوز دگل، ظرافتی براخ!

کبشی - حضرت عباس حقی، ظرافت دگل: ایکی ایلدر، بگلرمز ایستیرلر که تازه اصول معلمی گتورسونلر، و هر گونه نشر مخالفمی، قیسر معارف می دره، نهدر - اونک بویوگنک ایوبنه ینیشوب دانیشیرلار. اما، او یازیخلاردا نه ایله سونلر که هله الله قسنت ایله میوب.

دوغروسو، من، بو کبشی دنده بر شئی قانمیوب، ظهرا ب بگوف گبله دوغرو گبیدیریم که ایشک اصلی خبر آلام. یولدا، یوچتالوبونه راست گلیدیم، سوروشدوم که مشهدی موزالان بک آدینه بر زاد یوخمی؟ دیدی: وار. کاغذی آلدیم، آجدیم که

قارا باغدان، دوستوم كابلا غلامعلی بك یازیر:

قبله گاها اعزی

اولا، عمدتہ مطلب سبزگ سلامت اولماغکزدر. ثانیاً، تیز اوزوگی یقبر قاراباغه که یاخیندا، مسلمان محلهسنده، بزیم ملانک اویونک قاباغنده، قاراباغ مسلمانلاری ایچون تیکیلن بویوک فاحشه خانهنک رسم کشادی اولجاجقدر. البته که تیز گلشن.

(گینه وار.)

۷ «شهیدی موزالان بك.»

جماعتنه واعطلق، مدرسلک و امانلق ایلهسون و نورمحمد افندی اوز جماعتنک آز اجرته راضی اولوب کپنکچییه، قاخه ونخویه گیتمدی، نه قدر بورالردن توقع ایقتدیرسهده قبول ایتمدی، اوز ققبر جماعتندن آیریلمدی.

هارون ایلی سولی.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اداره دن

اداره مزه، هر بارهده کاغذ یازانلاردن توقع اولونور که

کاغذلارینده آبوئا نوملرینی نشان ویرسونلر.

توقع

مسلمان قاقاز جمعیت خیریهسی عضولک حق لرینی ویریملر.

دن توقع ایدير که ایلک آخری یاخینلاشماغه کوره حق لرینی کوندرسونلر. آدریس:

Тифлисъ, председат. Кавк. Мусульм. Благ. Общества.
Г-нъ И. Вениловъ.

پوچت قوتوسی.

قاخده، یوغون بوروله - کاغذیکز چوخ عفونتملی اولدیفندن، ماشا ایله دوتوب، تولادینج سبته.

ایروانده، سؤالچییه - یازیرسکز که مسلمانلار ها وقت یاپونبالیره جاتاجاق؟ جوابمز: ها وقت که ستوده نترلرمز اوز آنا دیل لرینی یاپون ستوده نتراری کبیلی اوگره نرلر.

گوکچایده، بدبخته - باش اوسته، موزالان ایگه یازاریخ، وقتی اولاندا، قاراباغدان اورایه گلسون.

باکوده، معلمه - سوروشورسکز که ها وقت نشر معارف دارالمعلمینی، گینه آچیلجاجاق؟ جوابمز: ها وقت که نشر معارف عضولرینک کبقرلی ایستر.

آخالسنجده، حیرانه - حمد لله که گلدی کاغذیکز.

باکوده، بر فقیره - شعرلرک چوخ خامدر، قاقاچه بر آز سوادگی آرئیر، سورا، شعره هوس ایله، گوزلهمه.

گنجهده، ملازورویه - گوزله.

جدی

اداره یه مکتوب

ملانصرالدینک ۳۹ نجی نومه رسنده بر نامعلوم شخصک خبری ایله یازیلوب که «ایلی سو قریه سنده نور محمد افندی آدینده بر شریعت مدار هانسی جماعتک جمعه امامی یوق ایسه، او ساعت معلوم آیدیر که «جماعت آرام اولک، او مسجدک امانلقنده مننده پایم وار.»

بنده ایلی سولو اولدیفندن احوالاتی یاخشیجه ییلیرم اولنک ایچون جرئت ایدیرم سزه خبر ویرم که نور محمد افندی حقنده یوخاریده یازیلیمش سوزلر دوغور دگل. نور محمد افندی آرازمده یاخشی عالمدر. بر ایکی ایل بوندان فباق اولی زاکاتالا اوغروغنده «کپنکچی» ککندنه مدرسلگه آپارمشدیلر و ایلی سو قالمشدی امامسز، وعظ ایبن درس ویرن یوق ایدی. بو سنه ایسه ایلی سو جماعتی نور محمد افندییه ایکی یوز مناته قدر اجرت تعین ایذوب اولندان توقع ایقتیکه اوز ککندنه قالبوب اوز

مدرسه کتابخانهسی

«اخوت اسلامیه» ایله مناسبتمز یوقدر.

کتابخانه مزده استانبولده مطبوع ابتدائی، رشدی، اعدادی و عالی هر دورلو مکتب کتابلری واردر. «طنین» غزتهسی محرری حسین جاهد، مالیه ناطری محمد جاوید فیلسوف دوقتور رضاتفیق، مشهور کلستان و خارستان صاحبی احمد حکمت، مکتب سلطانی مدیری شاعر شهیر توفیق فکرت و مایین باش کاتبی مشهور حکایه نویس خالد ضیا، نامق کمال، معلم ناجی، عبدالحق حامد بکلر و دیگر بولار کبیلی ادبا و شعرانک ادبیاته، تاریخه علوم و فنونه دائر جمعه اثرلری کتابخانه مزده موجوددر. تور کشتاس تورکلر طرفندن نشر ایدیلمکدن اولان ایلق «تورک دیرتهکی» و تورک اقتصاد یونینک نشر ایتمکده اولدی «اقتصاد مجموعهسی» ایله بر نشر ایذیان رسمی کتاب هفتهده بر چیقان مشهور «صراط مستقیم» ژورنال لرینک جمعه نومرولری وار.

فرانسسز مورخ لریندن مشهور «سینوبوس» کک حسین جاهدک کیمی مقتدر و مشهور محررلر و سیاستلر طرفندن ترجمه ایذیلیمش «تاریخ عمومی» وار.

قاموس الاعلام، قاموس ترکی، قاموس عثمانی، لغت ناجی، اختری کبیر کیمی دورلو دورلو لغتلر وار. حریتدن سوگره نشر ایذیلیمش جمعه رومانلر، قیاترو اویونلری حکایه لر وار. هبسی استانبول فیثائی ایله ساتیلور. باغچهسرای بلسمهسی کلام قدیملر وار. مالینین و بورینین ایله سایلرینک اثر لریندن ترجمه ایذیلیمش علمی نظری مفصل «علم» سابلک برنجی جلدی طبعندن چیقتی بو کتاب قواعد حسابیه ایله ۲۰۰ بو یوقدر مسئله یی حاویدر. فیثائی ۱ رویله ۳ قیکدر. حساب مسئله لری ۳۵ یومیه دقتری ۲۵ قیکمن ساتیلور. کتابخانه مزده قاقاسیهده نشر ایذیلیمش تورکجه هر دورلو مکتب و ادبیات کتابلری موجوددر. نالوز طریقیله هر طرفه گوندریلور هر دورلو لوازمات تعلیمیه دخی ساتیلور. روسجه آدریس g. Едісоветполье, Гамидъ-Беку Усуббекову.

Докторъ П. АРДАЗИАНИ.

دوقتور پ. آردازیانی

تازمیلوب ناخوشلارک قبول اولونلمسینی ایکمچی نو. مانوف کوچنک نومه ۲۷ ر آوجالسقی میدان نومه ۱۳. صبح ساعت ۹-۱۱ یاریمه دک، آختمام ساعت ۵-۷ دک.

ظریف

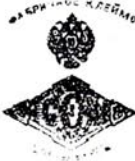
محکم

بقر بورژوا میخانجیستی شرکتک

چوخ اعلا و محکم
آباخ قابلاری

راقتاوی، نیک بلمیش وویستلی، هر «سوند»،
هر بر بویوک ماغازده ساتیلدر.

اصل مالارک اوستنده بیله شان

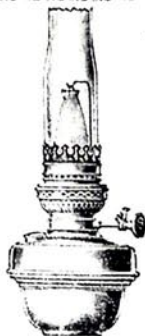

روس -- آمریکا ریزین مانوفاکتوراسی ناک شرکتی

فیرماسی «نرداوغولبیق»
(اوج گوشه‌لی)

подъ фирмой

“ТРЕУГОЛЬНИКЪ”

نفت وسپیرت ایله یانان اک اعلالامبا و فتلارلار

لامبا ماشینی شوشه و نوری ایله ۲ منات
۷۵ قیکن. لامبالار ۴ منات ۲۵ قیکن.
تعلیسه واراقوف پمانبیکک یاننده
غ. یو. قولبدزانووک مغاز بیینده
بوراده، تمیزلنیش ۹۲ درجه‌لی سپیرت‌ده
ساتیلدر، لامبا و ماشین بچلرندن اوتری.

موراسیتین

لوپولد استولتیند و شرکاسی نک

درمان کارخانه‌سندن.

وقتسز ضعیفک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا مالجدر.

چوخ حکیم لر طرفندن امتحان اولونوب همیشه
ایشلمن و آزارلاری لار ایچنده آرتق شهرت تابان درمان‌در.
هر برده ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات‌در.

آدریس: اصل آباری: موسقواده، نیقولسقایه گوجه‌ده نمره ۱۰.
Москва, Никольская, 10. Леопольд Столицинъ в К-о.
Шعبه‌سی، برلین‌ده №6 Schicklerstrasse 0, 27
Берлинъ.

Первоклассная гостинница «КАВКАЗЪ»
въ Тифлисъ.

تعلیسه قاقاز مهمانخانه‌سده تمیزک ساکنک و
راحقک آرتق درجه‌ده ۵۰ اوتاق وار و قیمتلی بیر
مناندن باشلانور. ادبلی و زیرک قوللو قیچیلار.
ایکی جور خوراک ۶۰ قیک ۱ ریومقا عسراق و
بریاقال شراب‌ایله. اوج جور خوراک ۷۵ قیک بر ریومقا
عراق بر باقال شراب و بر فنجان قبه‌ایله. دورت جور
خوراک ۱ منات بر ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و
بر فنجان قبه‌ایله. بش جور خوراک ۱ منات ۵۰ قیک
بر ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و بر فنجان قبه‌ده.
مهمان خانه صاحبلی: قوریچیلانا و سیخارولیدزه.

بادکوبه‌ده مهمانخانه اسلامیه

Гостинница «Исламия» въ гор. Баку.

نمره‌لریک قیمتی ۱ مناتدن بش مناته قدردر. آشپز
خانم‌زده هر جور آسیا و یورویا خوراکلری موجوددر،
استراحقنی سون مشربلردن مهمانخانه‌مزی بر دفعه گلوب
گورمه‌لری رجا اولنور. پاسپورت‌سز مسافرلر زحمت
چکه‌سونلر، چویکه دیوان حکمه گوره قبول
اولونمیاچاقلار. آدریس: غوبرنکی کوجه‌ده لالابوفک
ایوبنده مهمانخانه اسلامیه.

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера «Исламия», телеф. № 1251

بوندان اوجوز اولمیوبدر!

۷ منات ۲۵ قینگه ایکی قیش یا اینک پایز فصلی
لباسندن اوتری پارچه: کیشی و عورت ایچون، پوجسقا
خرچی فابریقاسنک عهدسه‌نه. (سبیریایه ۸۵ قیک علاوه
اولنور) ماللار بگنلمدیگی صورتده فابریقا پوللارینی فاینا
ریر، کیشی لباسندن اوتری ۴ آرشین بر جرک محکم «انگلنز
تریقوسی» چوخ گوزل و مودنی، که ایفی ایکی آرشین‌در
۸ و آرشینده «ماریاناه» تریقوسی عورت لباسندن اوتری.
نالوز ایله ایستدیکه ۱۶ قیک علاوه اولنور.
فابریقایه یازیلان سپارش کاغذلری روسجه یازیلما‌لیدر
Фабрика М. А. Бабушкина, Лодзь М. Н.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

ПОЛЪВЯ 1-10 1908 г.

№ 44

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѢНА на ГОДЪ:
Съ доставкой 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
печата впередя текста 10 коп.
позади 7 коп.

بر مائه تک | مهلت ایله ویریلور | بر مائه تک

ال ماشینلاری - ۲۵ مانلقمن باشلامش

روسیهده محض اوز ماغازالارمزده ساتیلیر.

تقلیدده اوج مخصوصی شعبه وار:

۱) غلاوینسکی کوچده، میریمانوفک ایونده، سردار عمارتی تک قباغنده.

۲) واقزال کوچسنده، اینقیجیالسک ایونده.

۳) آولابارده، قاخینسکی کوچده، حسن جلالوفک ایونده.

حکومت طرفندن تصدیق اولمش ماغازین لوحسی.

ساخته لرندن احتیاط ایدک.

فابریقه علامتی.

Постановка Леора Ено Императора Великока.

Постановка Казн. Офицера. Эк. Общества.

Акціонерное Общество
«ГРАММОФОНЪ»
Тифлисское Стдъленіе
Головинскій проспектъ № 9.

Фабричный Знакъ

TRADE MARK

هر بر غرامافونمزلک و غرامافون حصه لرینک اوستنده بو نشانه وار

غرامافون آدی قویسون، اوندان اوتری که غرامافون محض بزم پائنتلی ماشینلاریمزدن عبارتدر.

غرامافون ابو ایجون اک گوزل بر مشغولیتدر.

غرامافون اوخویور، چالیر، گولور و غیره.

غرامافون واسطهسی ایله ایوده سازنده و اویناماق مجلسی قورماق اولور.

غرامافون دنیاده اولمچی دانیشان ماشینادر، همیشه اولمچی اولاجاق.

بزم ماشینلارک تعریفی: میخانیزی ساده، محکم، چوخ یاشیان، ظاهری گوزل و هامیدان واجب - طبیعی سساری اوز حالتنده چخاردیر.

دیقارک برددن ایکی طرفلی پلاستینقار باشلانوب ساتیلماغا: خردالاری ۷۵ قیک، «غراند» آدلی لاری بر منات ۵۰ قیک هر بری. مصلحت گوروریک آشاغده آد ویریلن چالقوچی و سازنده لریک چالوب اوخوماق لارینه هیچ اواماسه امتحان ایجون قولاق آسوفلار: مجیده، سید، باقرات، محمد خلیفوف، محمد قلی شیشهلی، مشهدی غفار ایرانی، هلال، خانم لاردان، واروارا و آنا. ایستریقاجی لار: آرشاق و امیر خان، نازرن اونیس (کامانچه) سیوی میرزا قلی. دودوچی لار: میرزا علی هیر صادقوف. زورناچی لار: باقرات و آویتیق و غیرلری و غیرلری.

!!! قاتالوقلار و سیاهی لار پول سزدلار !!!
!!! ساخته لرندن احتیاطلی اولگیز !!!

آتا - آتاگه، بز وور، كورمه، مقيم قوجاق بالام! وور، سنك نني ييمه، وور
 Отец: сынокъ, бей-ла маму а я полюбуюсь!..

آتا - آي دوموز اوغلي، كوزدى گوزون، ايسكنى سيندیردين؟
 Мать: ах ты с. . сынь! слънь, что-ли, что разбилъ стаканъ!..

Ромбергъ.

Шеһири-малъ, наф! ... ничо не осталос! ...

ماقف - ايمندي، پاشا: كچه اموك و سلمان (اكه).

Жама! жик со сраник старичь методотъ и мураманаскии произведенима!

3

4

شيخ اعلم - قويمانجام، اوستوبودهده بر كارور مالي تالا: هينسني آكانجام، يحيى سلمان ماليله پاشا انجام.
Шеһири-малъ, и на себе по оставлю газированъ материй, буку жиятъ исключително, мураманаскии производ.

(بخارای تريفده)

1

شيخ اعلم - قويمانجام، نه اموك حديسه، مڪتلمري آجيله، ولدهه مام ازانغوره اموك حديسه وكارور ماليري اولاي
Шеһири-малъ, а волчим оспелымъ, постреловиде чаканамъ и докматахъ у себе производанимъ еккланамъ.